

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	Tomáš Kubeček		
Studijní program	Teorie a praxe audiovizuální tvorby		
Obor/ateliér	Režie a scenáristika /ateliér Audiovizuální tvorba		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2021/2022
Název práce	Observační dokumenty Tomáše Bojara		
Oponent/ka práce	Mgr. Kamila Šedivá Boháčková		

KRITÉRIA HODNOCENÍ	Nedostatečné	Dostatečné	Uspokojující	Dobré	Velmi dobré	Výborné	Nedokážu posoudit
Naplnění tématu a rozsah práce						X	
Nastavení cílů a metod práce						X	
Úroveň teoretické části práce					X		
Úroveň analyticko-výzkumné části práce						X	
Splnění cíle práce						X	
Struktura a logika textu						X	
Kvalita zdrojů a práce s nimi v textu					X		
Inovativnost, kreativita a využitelnost						X	
Jazyková a formální úroveň práce, přílohy						X	
Konzultace studenta							X

Vyjádření oponentky

Diplomovou práci Tomáše Kubíčka považuji za velmi zdařilou – je promyšlená, dobře strukturovaná – postupuje od teoretického vymezení pojmů přes komparační analýzu čtyř observačních dokumentů Tomáše Bojara k východiskům pro autorovu vlastní filmovou tvorbu a dochází k zajímavým závěrům. Text je navíc na velmi dobré jazykové úrovni a je konzistentní, což z mé zkušenosti nebývá pro teoretické práce studentů audiovizuální tvorby tak běžné. Oceňuji, že student nejen cíleně pracuje s teoretickými pojmy (observační modus Billa Nicholse a teorie os Guy Gautiera), ale je vidět, že si je osvojil, že je dokáže aplikovat, a navíc inovativně propojit – ve své práci se pokusil nahlédnout na Nicholsův observační modus optikou pěti hlavních myšlenkových os, jak je vymezil Guy Gautier. Tomáši Kubíčkovi se vydařila i komparační analýza Bojarových čtyř dokumentů. Velmi mě však zaujalo, jak student přistoupil na základě analýzy a poznatků k vlastnímu observačnímu dokumentu Pouta svobody. Oceňuji totiž, že nekopíroval rozebírané postupy, ale šel vlastní cestou, ačkoliv se snažil zároveň držet se hlavních principů observačního dokumentu, zejména základního kamene tohoto modu, jímž je podle studenta zneviditelnění autora. Líbí se mi také, že prostřednictvím komparační analýzy Bojarových snímků dospěl autor i k několika drobným kritickým výhradám – například příliš rozpohybovaná kamera bez pohybu v mizanscéně v *Letním hokeji* dle Kubíčka příliš zviditelňuje autora. Domnívám se, že kombinace Nicholsova modu a Gautierových os díky této analýze poukázala na zajímavé závěry – v observačním

dokumentu skutečně převažuje tendence k zobrazení současnosti v době natáčení, důrazu na kontaktní zvuk a převládání natočeného materiálu nad významem střihu. Nejvíce ale oceňuji, že si student uvědomuje, že „ne všechny zjištěné poznatky lze aplikovat na veškeré observační dokumenty bez rozdílu“ (s. 51), což ostatně dokazuje svou vlastní prací *Pouta svobody*, kde více akcentuje střihovou skladbu, než bývá v observačním dokumentu zvykem.

Práci bych vytkla jen drobnosti. Například pasáž věnovaná etice je překvapivě stručná, když vezmeme v potaz, že Tomáš Bojar se touto oblastí právě se zřetelem k vlastní observační metodě zabývá, sám má doktorát z etiky a této problematice se věnoval například ve čtyřhodinovém podcastovém rozhovoru s Martinem Marečkem, který vyšel i přepsaný coby studijní materiál FAMU (a autor diplomové práce ho uvádí v seznamu použité literatury). Právě etický rozměr může souviset s rozhodnutím autora použít observační metodu natáčení. Na druhou stranu chápu, že problematika etiky v dokumentu je rozsáhlá a komplikovaná a není přímo předmětem této diplomové práce.

V práci bych se pak vyvarovala formulací typu „Jako startovní bod odhalující různé aspekty filmů při komparační analýze bude sloužit divácký dojem ze zhlédnutí jednotlivých snímků, a to osobní dojem autora této práce...“ (s.10). Následující pečlivá komparační analýza Bojarových filmů ale dokládá, že v případě této diplomové práce nejde o osobní či divácké dojmy.

V závěru jen drobný postesek – coby šéfredaktorku dok.revue, jediného českého časopisu o dokumentu, mě mrzí, že autor do seznamu použité literatury a elektronických zdrojů nezařadil texty, které jsme v dok.revue o Bojarových snímcích publikovali, případně rozhovory s ním. Na druhou stranu mě téma i zpracování diplomové práce Tomáše Kubíčka zaujalo a ráda bych autora oslovila, zda by neměl zájem nějakou pasáž či stručnou verzi svých úvah o observačním dokumentu publikovat právě v časopise dok.revue.

Každopádně tuto diplomovou práci doporučuji a navrhuji klasifikaci výborně – A.

Otázky k obhajobě (výhrady, připomínky, náměty, atd):

Viz výše ve vyjádření oponentky. Mé otázky se týkají hlavně vztahu observačního dokumentu a etických otázek (odpovědnost autora k dílu, problém sociálních herců, odpovědnost diváka). Do jaké míry souvisí tyto etické otázky právě s tvorbou Tomáše Bojara? Mohl by student případně uvést nějaké další příklady observačních dokumentů (českých, světových) a zamyslet se, jak tam fungují tři hlavní Gautierovy osy observačního modu, o nichž ve své práci píše?

Návrh klasifikace A - výborně

V Praze dne 31. 5. 2022

.....
podpis oponenta / oponentky práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------